

Vsak svojo metlo

S čistočo in snago na mestnih površinah Ljubljane ne moremo biti zadovoljni, saj na vsakem koraku naletimo na ostanke nesnage vseh vrst. Kdo ve koliko pikrih smo že rekli na račun nesnage. Pa se vendarle dogaja, da tudi sami mimogrede odvrzemo papirček, cigaretni ogopek in še bi lahko naštevali. Posledica tega je, da Ljubljana vedno bolj izgublja naziv čista, še bolj pa »bela« Ljubljana. Ni pa tudi nobena novost, da smo Ljubljano čistili le tik pred velikimi kongresi ali pomembnimi obiski, potem pa govorili, kako je škoda, da ni Ljubljana tako lepa vsak dan.

Čista in zelena Ljubljana

April-mesec čistoče

Občinski štab za čisto in zeleno Ljubljano Skupščine občine Ljubljana-Siška je na sestanku s predstavniki krajevnih skupnosti, samoupravnih interesnih skupnosti, družbeno političnih organizacij in društev proglašil mesec april za mesec očiščevalnih del, se pa bo ta naloga nadaljevala vse leto.

V tem mesecu bomo očistili in posajali vse zelenice, posadili kar največ okrasnega grmičevja, očistili vse družbene vrtove in jih posadili z rožami, dali pobudo zasebnikom, da to isto store na svojih vrtovih, očistili sprehajališča v Mostecu in v vseh drugih javnih parkovnih površinah, odstranili vso nesnago z zelenic in jo pripravili na zbirna mesta za odvoz, poiskali in odstranili vse stare avtomobile, ki nimajo več lastnika in jih odstranili z javnih parkirnih mest, počistili čimveč zavrženih starih avtomobilov in avtomobilskih delov po obrobjih gozdov itd. Ob vsem tem bomo spodbujali svoje prijatelje, sosedje ali znance iz sosednje ulice, da nas posnemajo.

Ko bo mesec april minil, bomo zadovoljni s svojim delom in opravljenimi nalogami in trudili se bomo, da bo naše mesto ostalo čisto in zeleno vse leto.

Zato je pobuda družbenopolitičnih organizacij, tako MK SZDL, kakor IS SML, resnično vredna pohvale. Imenovani so mestni in občinski štabi, ki so že pripravili svoje programe. Naloge štabov pa bi bile predvsem naslednje:

1. Vzdrževati občane vseh starosti, da bodo sami skrbeli za čisto in zdravo bivalno okolje.
2. Organizirati delovne akcije po načelu: »Počistimo vsak pred svojim pragom«.
3. Načrtovanje napredka in uresničevanje nalog urejanja čistega in zdravega okolja.
4. Razširiti našo organizacijo za čisto in zeleno Ljubljano v sleherni samoupravno celico našega mesta s programi 1., 2. in 3. točke.

Načrtna vzgoja občanov za čisto in zdravo okolje mora biti prisotna v vsaki družini, vzgojnovarstvenih zavodov, šolah, društvi kot pri vseh ostalih dejavnostih.

Turistična društva lahko povezujejo številne občane na temo — »ohranimo čisto in z zelenjem okrašenim okolje« ter uvedejo tekmovanje za vzorno ureditev pročelij hiš. Mladinske delovne brigade so na svojih delovnih akcijah vzorne učilnice za vzgojo mladih na celotnem področju varovanja okolja in skrbi za čistočo.

Tudi milica in komunalna inšpekcija mora pripraviti svoje programe za sodelovanje v akciji za čisto in zeleno Ljubljano. Vsakoletna akcija za čiščenje ostrešij in ropotarnic starega odpadnega materiala pod naslovom »Bela Ljubljana« naj se vključi v program »Čiste in zelene Ljubljane«.

Mestna skupščina je že sprejela sklepe za omejevanje kajenja, vendar pa so rezultati zelo pičli in bi morali tudi to akcijo vključiti v redni program vzgoje občanov v boju za zdravo okolje in za človekovo zdravje.

V organiziranju delovnih akcij po načelu »Počistimo vsak pred svojim pragom« se je potrebno odločiti — ali za enotno enkratno časovno opredeljeno akcijo, ali pa za časovno neopredeljeno, ko si vsaka celica samoupravne skupnosti izbere svoj čas za uresničevanje delovnih nalog. Vsekakor pa je potrebno opredeliti enkratni letni vrh ali intenzivnost delovnih akcij za čisto in zeleno Ljubljano s predpostavko, da v bodoče ne bomo prekinili dejavnosti intenzivne skrbi za čisto in zeleno Ljubljano. V akcijo naj se vključi vsaka občina, vsaka krajevna skupnost, vsak hišni svet, vsa-

ka TOZD in delovna skupnost, vse generacije. Celotno področje Ljubljane pa je treba razdeliti na odgovorne nosilce.

Vsak občan, vsak samoupravni subjekt bi moral napraviti plan oziroma program za čiščenje in ohranjanje čistoče pred svojim pragom. V vseh mestnih, občinskih in krajevnih organiziranih akcijah bodo morale občinske in mestne samoupravne komunalne interesne skupnosti in Komunalno podjetje Ljubljana prevzeti vso težo tehničnih opravil. Akcije morajo poseči tudi v gozdove, na reke in potoke, skratka, povsod se mora čutiti, da so bile prisotne skrbne občaneve roke. V Ljubljani ne sme biti nikogar, ne pionirja, ne mladince, ne občana in ne funkcionarja, skratka, nikogar, ki ne bi sodeloval v akciji za čisto in zeleno Ljubljano.

Posebej bo važna naloga kratkoročnega, srednjeročnega in dolgoročnega načrtovanja in določanja nalog za čisto in zeleno Ljubljano. Vsaka soseska mora sestaviti in sprejeti načrte za razširitev zelenic, igrišč itd., enako tudi vsaka delovna organizacija in skupnost, vsaka šola in vsak zbor stanovalcev. Vsaka soseska mora imeti zelene površine in otroška igrišča, urediti je treba pešceve površine, odstraniti nasilstvo v cestnem prometu, odpraviti divja parkiranja itd. Marsikaj bo potrebno spremeniti v sklepih, odlokih in zakonih oziroma dati pobude za spremembe. Potrebne bodo nove pobude za ustvarjanje novih samoupravnih odnosov znotraj hišne samouprave, v krajevni skupnosti in v vseh samoupravnih asociacijah, kjer se občani povezujejo v skupnih interesih — bivanja v zdravem in čistem okolju.

Letošnje leto je mednarodno leto otroka. Zato naj bo to leto uvodno leto v akciji za čisto in zeleno Ljubljano, v akciji, ki naj nikdar več ne presahne v svoji aktivnosti in ustvarjalnosti.

Steklina

Steklina je nalezljiva bolezen toplokrvnih živali in ljudi. Povzročajo jo virus. Glavni nosilci so lisice, volkovi, psi in mačke. Bolne živali z ugrizom in praskom prenašajo bolezen na druge živali iste ali različne vrste in na ljudi. Nezdravljena bolezen se navadno konča s smrtjo.

Tik pred drugo svetovno vojno je izbruh stekline evidentiran na Poljskem, v petdesetih letih pa je preplavila Nemško demokratično republiko, dosegla leta 1960 Zvezno republiko Nemčijo, leta 1966 Avstrijo, Madžarsko in Belgijo, leta 1967 Švico in leto zatem Francijo. V letu 1977 se je steklina izredno razširila v Avstriji, posebno v delu Koroške. Pri nas so se prve stekle lisice pojavile leta 1972 (Vojvodina), v Sloveniji pa leta 1973 v Prekmurju. Bolezen se je v občinah Lendava in Murska Sobota zadržala, ni pa prestopila reke Mure. V januarju 1979 pa so se stekle lisice iz Avstrije prek Trbiža pojavile v občini Jesenice (Podkoren, Belca, Gozd Martuljek). Po dolini Save se bolezen širi med divjadjo in zadnji primer je ugotovljen že na področju občine Kranj.

Po ugrizu ali prasku za steklino bolne živali sledi izbruh bolezni pri človeku najpogosteje 30.—60. dan, potek bolezni je kratek in smrtnost je v nezdravljenih primerih praktično 100 %.

Trenutno stanje te nevarne bolezni nam nalaga kar največjo resnost. Potrebno je izvršiti 100 % redno vakcinacijo psov proti steklini, zaščititi vse pse takoj ko so stari 4 mesece in pravočasno odstraniti vse potepuške in pse brez lastnikov, mačkam pa preprečiti potepanje. Pri steklini je namreč zelo značilna sla po potepanju. Pes ali mačka pobegneta, med begom pa napadata ljudi in živali. Vidni so znaki krčev, ohromelost spodnje čeljusti in žrelnih mišic, žival hripavo laja in slini. Nato nastopi paraliza in pogin.

UKREPI

Ker je bila ugotovljena v sosednji občini Kranj steklina, je postala Ljubljana neposredno ogroženo območje s steklino. Zaradi preprečevanja in širjenja te nevarne bolezni, je sprejel IS SOB Ljubljana-Siška naslednje ukrepe:

1. **PREPOVEDANO** je prosto gibanje psov in mačk (kontumac). Psi morajo biti privezani ali zaprti, kadar pa so zunaj bivališča morajo biti na vrvcu in z nagobčnikom.

V času kontumaca morajo biti mačke ZAPRTE.

2. **PREPOVEDUJE** se lov s psi.

3. Vsi psi morajo biti preventivno cepljeni proti steklini, takoj ko dopolnijo 4 mesece starosti.

4. **V ČASU KONTUMACA BODO POKONČANI:**

— **NEREGISTRIRANI IN NECEPLJENI PSI,**

— **PSI BREZ ZNAMKICE,**

— **PSI, KI NISO PRIVEZANI ALI ZUNAJ BIVALIŠČA NISO NA VRVICI IN Z NAGOBČNIKOM,**

— **MAČKE, KI NISO ZAPRTE.**

Pri divjadi je zaradi poškodb v možganih vidno spremenjeno vedenje. Besna divjad se približa človeškim bivališčem. Slednje je potrebno dosledno upoštevati, saj je zajezitev bolezni možna le ob kar najodgovornejšem delu veterinarske in zdravstvene službe, upravnih organov in lovskih organizacij ter preudarnem vedenju vseh lastnikov psov in ostalih domačih živali. Namen vseh teh ukrepov je namreč zaščita lastnih življenj ter zdravja domačih živali.